

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับ ความคิดเห็น เกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของ พระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อ ภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็น ๓ ด้านคือ ๑) ด้านวิสัยทัศน์ ๒) ด้านการบริหาร ๓) ด้าน มนุษย์สัมพันธ์

๔.๕ บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความ คิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูล ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจำนวน ๔๐๐ คน จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๔๐๐)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๒๐	๓๐.๐๐
หญิง	๒๘๐	๗๐.๐๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๑๐๙	๒๗.๓๐
๒๑ - ๓๐ ปี	๒๓๐	๕๗.๕๐
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๗	๔.๓๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๙	๔.๗๐
๕๑ - ๖๐ ปี	๑๙	๔.๗๐
๖๑ ปีขึ้นไป	๖	๑.๕๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐
๓. สถานภาพ		
โสด	๑๓๘	๓๔.๕๐
สมรส	๒๕๔	๖๓.๕๐
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	๘	๒.๐๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐
๔. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓๖๙	๙๒.๓๐
ปริญญาตรี	๒๑	๕.๓๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๐	๒.๔๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐

๕. อาชีพ		
เกษตรกรรวม	๒๕๔	๖๓.๕๐
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๒๐	๕.๐๐
นักธุรกิจ/ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	๖	๑.๕๐
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	๑๕	๓.๘๐
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	๘	๒.๐๐
นักเรียน/นักศึกษา	๙๗	๒๔.๒๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ เป็นเพศ หญิง จำนวน ๒๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๐ รองลงมาคือ เป็นเพศชาย จำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีอายุ ๒๑-๓๐ ปี จำนวน ๒๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๕๐ รองลงมาคือ ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๑๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๐ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีอายุ ๖๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๐

สถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีสถานภาพสมรส จำนวน ๒๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๐รองลงมาคือ ผู้ที่มีสถานภาพโสด จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕๐ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๐

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่ มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๓๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๓๐ รองลงมาคือ ผู้ที่มีการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๐ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๐

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีอาชีพ เกษตรกรรม จำนวน ๒๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๐ รองลงมาคือ ผู้ที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๒๐ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีอาชีพ นักธุรกิจ/ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๖ คน คิดเป็น ร้อยละ ๑.๕๐

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของ
พระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติการเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของ
 พระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา
 โดยรวมมีอยู่ ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านวิสัยทัศน์ ๒) ด้านการบริหาร ๓) ด้านมนุษยสัมพันธ์
ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อภาวะ
 ผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน
 ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม

(n=๔๐๐)

ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการ ตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านวิสัยทัศน์	๓.๘๐	๐.๙๖๘	มาก
๒. ด้านการบริหาร	๓.๘๒	๐.๙๙๕	มาก
๓. ด้านมนุษยสัมพันธ์	๓.๙๖	๐.๗๙๒	มาก
รวม	๓.๙๑	๐.๔๐๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นของ พุทธศาสนิกชน ที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์
 ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๑$, S.D. = ๐.๔๐๖)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า พุทธศาสนิกชน ที่มีต่อ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของ
 พระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา
 ด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๐$, S.D. = ๐.๙๖๘) และด้านการบริหาร อยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = ๓.๘๒$, S.D. = ๐ .๙๙๕) ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๖$, S.D. =
 ๐.๗๙๒)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์ตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน
ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านวิสัยทัศน์

(n=๔๗๙)

ข้อที่	ด้านวิสัยทัศน์	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	มีวิสัยทัศน์ด้านการวางแผนพัฒนาวัด	๓.๘๗	๐.๖๓๔	มาก
๒.	มีวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาสำนักเรียน	๓.๗๗	๐.๖๘๑	มาก
๓.	มีวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาบุคลากร	๓.๘๙	๐.๗๑๖	มาก
๔.	มีวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาการเผยแผ่	๓.๙๐	๐.๗๑๘	มาก
๕.	มีวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาการปกครอง	๓.๔๕	๑.๐๗๖	มาก
๖.	มีวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาด้านสังคมสงเคราะห์	๓.๗๔	๐.๕๖๗	มาก
	รวม	๓.๙๔	๐.๖๘๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ความคิดเห็นของ พุทธศาสนิกชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์ตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๔$, S.D. = ๐.๖๘๗)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พุทธศาสนิกชนมีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์ตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด้านวิสัยทัศน์ ในเรื่อง **มีวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาการเผยแผ่** ($\bar{X} = ๓.๙๐$, S.D. = ๐.๗๑๘) รองลงมา คือ **มีวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาบุคลากร** ($\bar{X} = ๓.๘๙$, S.D. = ๐.๗๑๖) และระดับสุดท้ายคือ มีวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาการปกครอง ($\bar{X} = ๓.๔๕$, S.D. = ๑.๐๗๖)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน
ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหาร

(n=๔๗๙)

ข้อที่	ด้านการบริหาร	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	มีการบริหารงานภายในวัดด้านวัตถุ	๓.๒๖	๐.๗๐๘	มาก
๒.	มีการบริหารงานภายในวัดด้านบุคลากร	๓.๖๒	๐.๕๗๒	มาก
๓.	มีการบริหารงานภายในวัดด้านกิจกรรม	๓.๑๒	๐.๗๐๑	มาก
๔.	มีการบริหารงานระดับชั้นปกครอง	๓.๔๒	๐.๕๘๘	มาก
๕.	มีการบริหารงานด้านการเผยแผ่	๓.๗๔	๐.๗๓๖	มาก
๖.	มีการบริหารงานด้านการศาสนศึกษา	๓.๖๗	๐.๖๗๐	มาก
	รวม	๓.๙๓	๐.๖๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความคิดเห็นของ พุทธศาสนิกชน ที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๓, S.D.= ๐.๖๖๑)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พุทธศาสนิกชน มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหาร ในเรื่อง มีการบริหารงานด้านการเผยแผ่ เป็นลำดับสูงสุด ($\bar{X}$ = ๓.๗๔, S.D. = ๐.๗๓๖) รองลงมาคือ มีการบริหารงานด้านการศาสนศึกษา ($\bar{X}$ = ๓.๖๗, S.D. = ๐.๖๗๐) และระดับสุดท้ายคือ มีการบริหารงานภายในวัดด้านกิจกรรม ($\bar{X}$ = ๓.๑๒, S.D. = ๐.๗๐๑)

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นพุทธศาสนิกชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์ตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน
ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านมนุษยสัมพันธ์

(n=๔๗๙)

ข้อที่	ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	มีมนุษยสัมพันธ์กับพระเถระระดับพระสงฆ์สามเณรปกครอง	๓.๙๒	๐.๘๓๐	มาก
๒.	มีมนุษยสัมพันธ์กับพระสงฆ์สามเณรภายในวัด	๓.๖๙	๐.๘๙๖	มาก
๓.	มีมนุษยสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐ	๓.๙๗	๐.๘๖๑	มาก
๔.	มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ปฏิบัติธรรมและบำเพ็ญกุศลในวัด	๓.๘๘	๐.๖๑๑	มาก
๕.	มีมนุษยสัมพันธ์กับเยาวชน	๓.๘๗	๐.๖๔๑	มาก
๖.	มีมนุษยสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไป	๓.๙๕	๐.๘๐๔	มาก
	รวม	๓.๙๔	๐.๔๕๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความคิดเห็น พุทธศาสนิกชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์สามเณรตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, $S.D.=0.450$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พุทธศาสนิกชนมีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์สามเณรตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ในเรื่อง มีมนุษยสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐ เป็นลำดับสูงสุด ($\bar{X}=3.97$, $S.D.=0.861$) รองลงมาคือ มีมนุษยสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไป ($\bar{X}=3.95$, $S.D.=0.804$) และระดับสุดท้ายคือ มีมนุษยสัมพันธ์กับเยาวชน ($\bar{X}=3.87$, $S.D.=0.641$)

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของ พุทธศาสนิกชน ที่มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Lest Significant Different: LSD) ดังตารางที่ ๔.๑๑ - ๔.๑๒

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของภาวะผู้นำที่ พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ					
		เกษตรกรรม	ราชการ	นักธุรกิจ	รับจ้าง	พ่อบ้าน	นักเรียน
		๓.๙๘	๓.๗๙	๓.๔๓	๓.๖๓	๓.๖๐	๔.๐๗
เกษตรกรรม	๔.๐๓	-	๐.๑๐	๐.๕๑	๐.๓๒*	๐.๒๘	๐.๐๕
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๗๒		-	๐.๒๙	๐.๐๗	๐.๐๖	๐.๒๕
นักธุรกิจ/ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	๓.๕๘			-	๐.๐๙	๐.๑๐	๐.๔๐*
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	๓.๘๘				-	๐.๐๓	๐.๔๑*
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	๓.๙๖					-	๐.๓๕
นักเรียน/นักศึกษา	๔.๑๒						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า พุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหาร มากกว่า พุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพ รับจ้าง/พนักงานบริษัท และพุทธศาสนิกชน ที่มีอาชีพ นักธุรกิจ/ค้าขาย/กิจการส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ำ ด้านวิสัยทัศน์ น้อยกว่า พุทธศาสนิกชน ที่เป็นนักเรียน /นักศึกษาส่วน พุทธศาสนิกชน มีอาชีพรับจ้าง /พนักงานบริษัท มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านมนุษยสัมพันธ์ น้อยกว่าพุทธศาสนิกชนที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพแตกต่างกันคู่อื่น ๆ มี ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ ด้านการบริหาร

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ					
		เกษตรกรรม	ราชการ	นักธุรกิจ	รับจ้าง	พ่อบ้าน	นักเรียน
		๓.๙๘	๓.๗๙	๓.๔๓	๓.๖๓	๓.๖๐	๔.๐๗
เกษตรกรรม	๓.๙๘	-	๐.๑๙	๐.๕๑	๐.๓๕*	๐.๓๘	๐.๐๘
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๗๙		-	๐.๓๒	๐.๑๖	๐.๑๙	๐.๒๘
นักธุรกิจ/ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	๓.๔๓			-	๐.๑๖	๐.๑๓	๐.๖๐*
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	๓.๖๓				-	๐.๐๓	๐.๔๔*
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	๓.๖๐					-	๐.๔๖
นักเรียน/นักศึกษา	๔.๐๗						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า พุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหาร มากกว่า พุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพ รับจ้าง/พนักงานบริษัท และพุทธศาสนิกชน ที่มีอาชีพ นักธุรกิจ/ค้าขาย/กิจการส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ำ ด้านวิสัยทัศน์ น้อยกว่า พุทธศาสนิกชน ที่เป็นนักเรียน /นักศึกษาส่วน พุทธศาสนิกชน มีอาชีพรับจ้าง /พนักงานบริษัท มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านมนุษยสัมพันธ์ น้อยกว่าพุทธศาสนิกชนที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพแตกต่างกันคู่อื่น ๆ มี ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ ๑-๕

สมมติฐาน ที่	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	สถิติทดสอบ	ค่าระดับ นัยสำคัญ	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
๑	เพศ	ภาวะผู้นำ	F - test	๐.๐๕		/
๒	อายุ	ภาวะผู้นำ	F-test	๐.๐๕		/
๓	สถานภาพ	ภาวะผู้นำ	F-test	๐.๐๕		/
๔	ระดับการศึกษา	ภาวะผู้นำ	F-test	๐.๐๕		/
๕	อาชีพ	ภาวะผู้นำ	F-test	๐.๐๕	/	/

จากตารางที่ ๔. ๑๓ สรุปได้ว่า พุทธศาสนิกชนที่มี เพศ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ๓ ด้าน คือ ๑.ด้านวิสัยทัศน์ ๒.ด้านการบริหาร ๓.ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ

พุทธศาสนิกชนที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ๓ ด้าน คือ ๑.ด้านวิสัยทัศน์ ๒.ด้านการบริหาร ๓.ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ

พุทธศาสนิกชนที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ๓ ด้าน คือ ๑.ด้านวิสัยทัศน์ ๒.ด้านการบริหาร ๓.ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ

พุทธศาสนิกชนที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ๓ ด้าน คือ ๑.ด้านวิสัยทัศน์ ๒.ด้านการบริหาร ๓.ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ

พุทธศาสนิกชนที่มี อาชีพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ๓ ด้าน คือ ๑.ด้านวิสัยทัศน์ ๒.ด้านการบริหาร ๓.ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๔ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านวิสัยทัศน์

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ขาดความรู้ความเข้าใจด้านวิสัยทัศน์	๖๑	๑๕.๒๕
๒.	ปัญหาความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น	๕๕	๑๓.๗๕
๓.	ขาดผู้นำที่มีวิสัยทัศน์มาปฏิบัติหน้าที่	๔๓	๑๐.๗๕
๔	ปัญหาเรื่องเวลาและเงินมาสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ไม่มีความแน่ชัด	๓๑	๗.๗๕

จาก ตารางที่ ๔.๑๔ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ขาดความรู้ความเข้าใจด้านวิสัยทัศน์ จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๕ รองลงมา คือ ปัญหาความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๕ และ ขาดผู้นำที่มีวิสัยทัศน์มาปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๕ น้อยที่สุด คือ ปัญหาเรื่องเวลาและเงินมาสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ไม่มีความแน่ชัด จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๕

ตารางที่ ๔.๑๕ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านวิสัยทัศน์

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรรหาคนที่มีความเข้าใจด้านวิสัยทัศน์ เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ	๖๗	๑๖.๗๕
๒.	ควรมีความช่วยเหลือหน่วยงานและส่งเสริมด้านวิสัยทัศน์ให้ไปสู่จุดมุ่งหมาย	๕๔	๑๓.๐๕
๓.	ควรจัดอบรมแก่ผู้นำให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	๔๑	๑๐.๒๕
๔	ควรจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงานที่รับผิดชอบ และหาทุนไว้มานับสนุน	๒๙	๗.๒๕

จาก ตารางที่ ๔.๑๕ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ควรรหาคนที่มีความเข้าใจด้านวิสัยทัศน์ เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๕ รองลงมา คือ ควรมีความช่วยเหลือหน่วยงานและส่งเสริมด้านวิสัยทัศน์ให้ไปสู่จุดมุ่งหมาย จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๕ และ ควรจัดอบรมแก่ผู้นำให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๕ น้อยที่สุด คือ ควรจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงานที่รับผิดชอบและหาทุนไว้มานสนับสนุน จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๕

ตารางที่ ๔.๑๖ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา **ด้านการบริหาร**

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ปัจจุบันการบริหารให้มีคุณภาพเป็นไปได้ยาก	๕๐	๑๒.๐๕
๒.	ขาดงบประมาณในการก่อสร้างและการพัฒนาต้องช่วยเหลือตนเองในการบริหาร	๓๔	๘.๐๕
๓.	ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์มาสนใจน้อยมาก	๒๕	๖.๒๕
๔	ปัญหาอายุมาก และในการปฏิบัติงานด้านการบริหารช้าลงไป	๑๙	๔.๗๕

จาก ตารางที่ ๔.๑๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ปัจจุบันการบริหารให้มีคุณภาพเป็นไปได้ยาก จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๕ รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการก่อสร้างและการพัฒนาต้องช่วยเหลือตนเองในการบริหาร จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๕ และ ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์มาสนใจน้อยมาก จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕ น้อยที่สุด คือ ปัญหาอายุมาก และในการปฏิบัติงานด้านการบริหารช้าลงไป จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๕

ตารางที่ ๔.๑๗ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหาร

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรถวายเป็นความรู้ และส่งเสริมให้เข้าใจ ทางด้านการบริหาร	๗๖	๑๙.๐๐
๒.	ควรจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการพัฒนา ด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น	๕๙	๑๔.๗๕
๓.	ควรมีการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ตามลำดับ	๓๐	๗.๐๕
๔	ควรจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงานที่รับผิดชอบ	๒๗	๖.๗๕

จาก ตารางที่ ๔.๑๗ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อ ภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ควรถวายเป็นความรู้ และส่งเสริมให้เข้าใจทางด้านการบริหาร จำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๐๐ รองลงมา คือ ควรจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการพัฒนา
ด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น จำนวน ๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๕ และ ควรมีการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ตามลำดับ จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๕ น้อยที่สุด คือ ควรจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงานที่รับผิดชอบ จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๕

ตารางที่ ๔.๑๘ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านมนุษยสัมพันธ์

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ขาดความซื่อสัตย์และจริงใจต่อกัน	๖๐	๑๕.๐๐
๒.	ปัญหาความเห็นแก่ตัว พวกพ้องมากกว่าส่วนรวม จึงทำให้เกิดความขัดแย้ง	๔๘	๑๒.๐๐
๓.	ขาดคนที่จะมาปฏิบัติหน้าที่แทน	๓๗	๙.๒๕
๔	ขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันไป	๓๓	๘.๒๕

จาก ตารางที่ ๔.๑๘ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ขาดความซื่อสัตย์และจริงใจต่อกัน จำนวน ๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐ รองลงมา คือ ปัญหาความเห็นแก่ตัว พวกพ้องมากกว่าส่วนรวม จึงทำให้เกิดความขัดแย้ง จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๐ และ ขาดคนที่จะมาปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๕ น้อยที่สุด คือ ขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันไป จำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๒๕

ตารางที่ ๔.๑๙ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านมนุษยสัมพันธ์

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรรหาคนที่มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อกัน เพื่อปฏิบัติงานต่อหน้าที่	๔๖	๑๑.๐๕
๒.	ส่งเสริมทำกิจกรรมร่วมกันและเปิดใจคุยกันลดความขัดแย้งและพิ้งพาทกัน	๓๘	๙.๐๕
๓.	ควรรหาคนที่เหมาะสมมาปฏิบัติหน้าที่แทน	๒๔	๖.๐๐
๔	ควรจัดอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้เกิดประสิทธิภาพ	๑๘	๔.๐๕

จาก ตารางที่ ๔.๑๙ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ควรรหาคนที่มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อกัน เพื่อปฏิบัติงานต่อหน้าที่ จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๕ รองลงมา คือ ส่งเสริมทำกิจกรรมร่วมกันและเปิดใจคุยกันลดความขัดแย้งและพิ้งพาทกัน จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๕ และ ควรรหาคนที่เหมาะสมมาปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๐ น้อยที่สุด คือ ควรจัดอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้เกิดประสิทธิภาพ จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๕

๔.๕ บทสัมภาษณ์ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของ พุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทสัมภาษณ์เรื่อง “ ภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ” ประกอบด้วยประเด็นการสัมภาษณ์จำนวน ๒ ตอน

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ๒. ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุบบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๖ ท่าน ดังต่อไปนี้

๑. ท่านคิดว่าปัจจุบันสังคมไทยมีปัญหาด้านภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนอย่างไร

ผู้นำที่รู้จักตัดสินใจอย่างเด็ดขาด มักมีคุณสมบัติพิเศษควบคู่กันอยู่อีกประการหนึ่งเสมอ คือ มักถูกต้องและมีเหตุผล เขามักจะเป็นคนที่พูดจาคำไหนคำนั้น ถือได้ว่าเป็นผู้นำที่ดีที่สุดของลูกน้อง บางครั้งการตัดสินใจดูเหมือนจะใช้ความคิดของตนเป็นใหญ่ไปบ้าง แต่ก็ยังเป็นเรื่องที่ยอมรับกันได้ เพราะเขากำลังอยู่ใน บทบาทซึ่งเป็นผู้นำ และเขาจะติดตาม รับผิดชอบไปจนเสร็จสิ้นทั้งกระบวนการ นอกจากจะเฉียบขาดแล้ว ผู้นำที่มีจุดยืน มีอุดมการณ์ หรือมีจุดหมายที่ชัดเจน ก็เป็นที่ต้องการเป็นอย่างยิ่ง จุดหมายที่องค์กรมีร่วมกันโดยมีนายเป็นผู้ธำรงนำนั้น ก็เหมือนกับทั้งทีมได้เห็นเส้นชัยหรือหลักชัยที่ต้องเดินไปถึง ถ้ามีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนแล้ว เราก็สามารถมุ่งหน้าไปยังจุดๆ นั้นได้ง่าย และเร็วขึ้น เพราะเรารู้ว่าเรากำลังทำอะไรอยู่ คนที่รู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่นั้น ย่อมดีกว่าเดินไปคิดลั้งเลไป เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา ผู้นำที่ดีต้องรู้จักลูกน้องของตนว่าใครเหมาะที่จะทำอะไร งานไหนควรให้ใครรับผิดชอบ คนไหนเก่งอะไร มีข้อบกพร่องด้านใดอยู่บ้าง ก็พยายามแก้ไขให้เขาสมบูรณ์แบบขึ้น ใครขาดใครเกินส่วนไหน ก็ปรับแต่งให้ลงตัว อย่างนี้จึงจะเรียกว่า บริหารคนเป็นการรู้จักนิสัยใจคอ ความชอบส่วนตัวของลูกน้อง นอกจากจะทำให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพขึ้นแล้ว ยังเป็นข้อหนึ่ง que แสดงให้เห็นว่า ผู้นำเอาใจใส่ต่อลูกน้องของเขาเป็นอย่างดี ผู้นำต้องเป็นตัวอย่างของความซื่อสัตย์ต่อองค์กรด้วย เขาควรจะเป็นที่ไว้วางใจได้อย่างเป็นธรรมชาติ ไม่ต้องมีการเอาเปรียบให้กลายเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ได้ การมีเจ้านายเป็นคนเก่ง และเป็นคนที่ไว้วางใจได้ อาจพูดได้ว่าเป็นโชคของลูกน้องที่ได้ร่วมงานด้วยเลยทีเดียว และคุณสมบัติเช่นนี้ก็จะ เป็นแบบอย่างให้ลูกน้องตระหนักถึงคุณลักษณะที่ดี ของเขา เขาควรจะต้องยึดถือความสัตย์ซื่อเป็นสรณะตามไปด้วย

□

^๐ พระครูวิสิฐพัฒนพิธาน เจ้าอาวาสวัดพยอม เจ้าคณะอำเภอวังน้อย วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕.

๒. ท่านคิดว่าพระสงฆ์มีแนวคิดเป็นภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ในด้านใดบ้าง

ผู้นำที่ดีต้องให้ออกาสลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้เขาได้ทำงานที่พิสูจน์ความสามารถของเขาด้วย งานใดจะส่งเสริมให้ความสามารถของลูกน้องโดดเด่นเป็นที่ยอมรับ ก็ควรสนับสนุน ไม่ใช่แย่งผลงานและโอกาสในการสร้างผลงานของลูกน้องมาเป็นผลงานของตัวเองหมด เสียทุกครั้งไป ให้ออกาสเขาได้เจริญเติบโต พร้อมทั้งผลักดัน สนับสนุน ให้สร้างเสริมความสามารถให้ยอดเยี่ยมขึ้นเรื่อยๆ ผู้นำที่ดีต้องสร้าง ลูกน้องให้เก่งขึ้นกว่าเดิม โดยไม่ต้องหวาดกลัวว่าเขาจะเลื่อนขั้นขึ้นมาทำงานแทนได้ในภายภาคหน้า ผู้นำที่ดีต้องมีมนุษยสัมพันธ์ ทั้งในและนอกองค์กร บางครั้งนอกองค์กรนายอาจจะเป็นคนนิสัยดีเยี่ยม อธิบายดี น่ารักหา แต่กับคนใกล้ตัวอย่างลูกน้องในองค์กร นายอาจจะเปลี่ยนนิสัยไปอยู่ชั่วตรงข้าม อย่างนั้นก็นับเป็นผู้นำที่ใช้ไม่ได้ นายที่ดีต้องไม่ลืมหัดนี้ แค่ว่า ทักทาย ถามไถ่ทุกข์สุขลูกน้อง ขอบคุณเมื่อเขาทำงานให้ ให้รางวัลหรือคำชมเชย เมื่อเขาทำในสิ่งซึ่งน่าชมเชย เหล่านี้เป็นต้น นายที่ดีต้องรู้จักยืดหยุ่น มีอารมณ์ขัน อาจมีการบปะสังสรรค์กันนอกเวลางานบ้าง เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และจะส่งผลให้การทำงานราบรื่นยิ่งขึ้น ผู้นำที่เอาแต่พูดๆ อยู่ฝ่ายเดียว โดยไม่ฟังความคิดเห็นหรือคำอธิบายของลูกน้องเลย นับเป็นเจ้านายที่ปิดกั้นตัวเองอย่างยิ่ง แน่แน่นอนว่าเจ้านายมักมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลกว่า มีความรู้มากกว่าลูกน้อง แต่การไม่ยอมรับฟังอะไรจากใครเลย ก็ไม่เป็นผลดี เพราะบางทีลูกน้องอาจมีข้อเสนอดีๆ ที่นายมองข้ามไป หรืออาจมีคำ อธิบายที่ฟังขึ้นในความผิดพลาดของงานที่นายมองไม่เห็น การฟังลูกน้องพูดหรืออธิบายบ้าง จะช่วยให้ลูกน้องทำงานอย่างสบายใจ ไม่รู้สึกกดดันมากนัก เมื่อมีปัญหาเขาจะกล้ามาถามหรือเสนอแนะในข้อที่เขาเห็นว่าเส้นทางเลือกที่ดี แคร่รู้จักฟังลูกน้องให้มากขึ้นเพียงนิดหน่อย ก็จะกลายเป็นผู้นำ □

๓. พระสงฆ์ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการบริหารของพระสังฆาธิการด้านใดบ้าง

พระสังฆาธิการควรมีหลักสูตรการฝึกอบรมพระสังฆาธิการโดยเฉพาะ พระสังฆาธิการควรเป็นพระนักพัฒนา มีคุณสมบัติทางด้านการรักษาระเบียบวินัย เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของชุมชน สอดส่องดูแล พระภิกษุ สามเณรที่ทำผิดวินัย ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่พระภิกษุ สามเณร และเป็นผู้นำที่ดีต่อสังคม ไม่ยึดติดกับวัตถุ ตำแหน่ง ยศ ก็สามารถเป็นผู้นำในชุมชนด้านภาวะผู้นำ เห็นด้วยกับพระสังฆาธิการควรมีความซื่อสัตย์ รักเกียรติยศ ชื่อเสียงของตนเองและองค์กร มีความเอื้อเฟื้อและช่วยเหลือผู้อื่น มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความเสียสละ มีความรับผิดชอบสูง มีความรอบรู้ มีความมั่นใจ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร มีความซื่อสัตย์สุจริต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

□ พระครูปลัดอภิชาติ สุวณฺณโชโต เจ้าอาวาสวัดศรีประจักษ์ เจ้าคณะตำบลวังน้อย วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕.

มีอารมณ์มั่นคงและควบคุมตนเองได้ มีความเป็นกันเองไม่ถือตัว ไม่แบ่งชั้นวรรณะ และมีวาจาสุภาพ เรียบร้อยและอ่อนโยน ซึ่งเรียงจากความคิดเห็นของผู้นำจากมากลงมาตามลำดับ ด้านการบริหาร ควรมีความจริงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา สนใจและอุทิศเวลาให้แก่เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบ ตัดสินปัญหา ด้วยความยุติธรรม ปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักทศพิธราชธรรม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์การทำงานต่าง ๆ ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ และยอมรับฟังความคิดเห็นของอื่น □

๔. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่ทำให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน

ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นว่า พระสังฆาธิการ พระภิกษุ สามเณร ควรมีการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรม ถ้าเพื่อให้มีประสิทธิภาพที่กว้างไกล และเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ ปรับปรุงวิชาการเผยแผ่พระธรรมด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อยุคปัจจุบัน และสามารถนำความรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ วัฒนธรรมมาถ่ายทอดให้ผู้นำชุมชนและเยาวชนอนุรักษ์สืบต่อไป คุณลักษณะในด้านภาวะผู้นำ จะต้องเป็นผู้ที่เอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ และเข้าใจความมุ่งหมายในพระ วินัยสงฆ์ สามารถแนะนำพิธีกรรมที่มีพระสงฆ์เกี่ยวข้องได้ถูกต้องตามพิธีกรรม เช่น การจุด ธูป จุด เทียน จะต้องจุดอะไรก่อน เป็นต้น มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้ที่มีศีลธรรม มีความโอบอ้อมอารี ปฏิบัติ ตามพระวินัยของพระสงฆ์ เป็นแบบอย่างที่ดีของพระภิกษุสามเณร และประชาชนทั่วไป มีมนุษย สัมพันธ์ที่ดี มีความจริงใจยอมรับฟังความคิดเห็น เป็นผู้ที่ไม่ถือคติ มีความรับผิดชอบ มีเมตตาธรรม เข้ากับประชาชนได้ดี ไม่ยึดติดด้านวัตถุ ไม่เห็นแก่ตัว คุณลักษณะในด้านบริหารงาน พระสังฆาธิการ จะต้องมีความมีประสิทธิภาพในการทำงาน ต้องมีการปรับปรุงงานการทำงานให้เข้ากับสภาวะในการ ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาวัดให้มีความเจริญ รุ่งเรือง เป็นที่ปรึกษาของชาวบ้าน รับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น ควรมีการจัดอบรมพระสังฆาธิการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มทักษะความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม ฝึกการปฏิบัติธรรม ฝึกการเทศน์ให้เป็นรูปธรรม เท่าที่ทำอยู่จะมีการอบรมแค่หลักการ ได้รับความรู้ ทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ควรมีการประชุมบ่อย ๆ □

๕. ท่านวิเคราะห์แนวโน้มต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่ามีทิศทางอย่างไร

ผู้นำหรือเจ้านายควรเป็นผู้มีบุคลิกดี แต่งกายเหมาะสมกับรูปร่าง หรือ ฐานะทางสังคม ต้องดูสะอาดสะอ้าน ดูสุภาพ เข้างานสังคมได้อย่างไม่ขัดหูขัดตา และมีบุคลิกดึงดูดใจ น่าเชื่อถือ เป็น ที่ยอมรับของคนทั่วไป ถ้าคุณเป็นผู้นำหรือนายที่มีความสามารถเป็นเลิศอยู่แล้ว แต่บุคลิกภาพกลับดูแย่

□ พระอธิการแสวง ผาสุกโก เจ้าอาวาสวัดลาดทราย วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕.

○ นายบุญเลิศ เพชรมณี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดห้วยจรเข้ม วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕.

อย่างนี้ก็ถือว่ายังมีข้อบกพร่องให้ลูกน้องรู้สึกไม่ได้ได้ จึงโปรดอย่าตกม้าตายด้วยเรื่องง่ายๆ เรื่องนี้ ขอเพียงพูดด้วยความนุ่มนวล พูดอย่างรู้จักไตร่ตรอง รู้จักสถานการณ์ รู้คิด รู้กาลเทศะ และรู้จักคนที่เรากำลังเจรจาด้วย ความสำเร็จก็รออยู่ไม่ไกล ในการพูดนั้นต้องคิดก่อน มีการเตรียมการมาก่อน ความคิดต้องไม่สับสน พูดอย่างสั้น กระชับ ตรงประเด็น จริงใจ เป็นธรรมชาติ ใช้เสียงที่ดังพอประมาณ คือให้คู่สนทนาได้ยินชัดเจน หากมีผู้ร่วมสนทนาหลายคน ทุกคนต้องได้ยินเสียงพูดอย่างทั่วถึงกัน พูดจาต้องมีหางเสียง มีจังหวะจะโคนที่ราบรื่น มีเสียงหนักเบาเพื่อเน้นความสำคัญของสิ่งที่พูด และไม่ทำให้รู้สึกเบื่อ สายตาควรจับจ้องไปยังผู้ฟังถ้วนทั่ว และเมื่อพูดจบ จงแสดงท่าทีว่าคุณพร้อมแล้วที่จะรับฟังความเห็นของคนอื่น ไม่ปิดกั้น ไม่คิดว่าสิ่งที่คุณพูดไปนั้นดีที่สุดในที่สุด ถูกต้องที่สุดกว่าคนอื่น ๆ แต่มันมีความถูกต้องรอบคอบอย่างที่สุดแล้ว จากความคิดของคุณ คนอื่น ๆ มีความคิดเห็นอย่างไร ต้องเปิดโอกาสให้เขาแสดงออกมา เพื่อได้รับแรงสนับสนุน หรือหากถูกค้าน ก็เป็นโอกาสที่เราจะอธิบายเพิ่มเติมได้ ความเป็นผู้นำนี้แหละ สำคัญสูงสุด และลอยตัวอยู่เหนือเพศสภาพ คนเป็นผู้นำไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่าเขาเป็นเพศใด แต่เขามีความคิดที่เฉียบคม ที่การลงมือที่เฉียบขาด และมีการประสานงานที่เฉียบแหลม เขามักอยู่ข้างหน้าผู้อื่นเสมอ ทั้งการคิด การแสดงความคิดเห็น การลงมือทำ และความรับผิดชอบ เขาต้องพร้อมจะผิวก่อนคนอื่น และอธิบายถึงความผิดพลาดนั้นอย่างกล้าหาญ ถูกต้อง และแสดงภูมิใจว่าเขาเกิดการเรียนรู้จากความผิดพลาดได้ พร้อมกันนี้เขาก็พร้อมจะนำพาทุกคนให้ก้าวพ้นความผิดพลาดนั้นๆ ปรับตัวเข้ากับทุกสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง เข้าใจองค์กรและเห็นใจผู้ร่วมงาน ประสานประโยชน์ขององค์กรและผู้ร่วมงานได้ดี ได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากผู้ร่วมงานในทุกระดับ □ ผู้นำที่ดีต้องมีความเชื่อมั่น เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้นำ เพราะถ้าเรายังไม่เชื่อมั่นในตัวเองแล้ว การที่ใครมาศรัทธาและไว้วางใจในตัวเราก็คงเป็นไปได้ยาก แต่ก็เชื่อว่าเราจะเชื่อแต่ตัวเราเองเท่านั้น ผู้นำที่ดีต้องรู้จักรับฟังผู้อื่นด้วย ผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่รับฟังอย่างตั้งใจ และมีศิลปะในการฟัง ดังมีผู้กล่าวว่าการฟังคือการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เมื่อเราพูดเราจะรู้เท่าที่เรารู้ แต่เมื่อเราฟังเราจะรู้ในสิ่งที่เราไม่รู้ ผู้นำจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะเข้าใจคนที่เรานำ เพื่อรับฟังปัญหาตลอดจนความคิดเห็นต่างๆ และเป็นทีที่ปรึกษาในการแก้ปัญหา ปรับปรุงการทำงานให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดหมาย ผู้นำที่ดีต้องกล้าตัดสินใจ ทั้งนี้ก่อนที่ตัดสินใจนั้นในเรื่องใดๆ ลงไปนั้น ผู้นำต้องมีรอบความคิด และการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ เรียนรู้ที่จะหาข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หากยังไม่มั่นใจ ควรมีที่ปรึกษาไว้ช่วยในการตัดสินใจด้วย การพยายามแก้ปัญหาทุกอย่างด้วยตัวเอง ไม่ยอมพึ่งพาผู้อื่น เมื่อใดก็ตามที่เราไม่ยอมรับในจุดอ่อนของตน และพยายามสร้างสมมติฐานเอาเอง เมื่อนั้นโอกาสที่เราจะตัดสินใจผิดพลาดมารออยู่ตรงหน้าแล้ว ฟังเข้าใจว่า ผู้นำไม่ใช่ยอดมนุษย์ จึงไม่จำเป็นต้องทำได้ทุกเรื่อง สิ่งที่เราควรทำคือ ยอมรับในจุดอ่อนของตน และหาคนที่ไว้วางใจได้มา

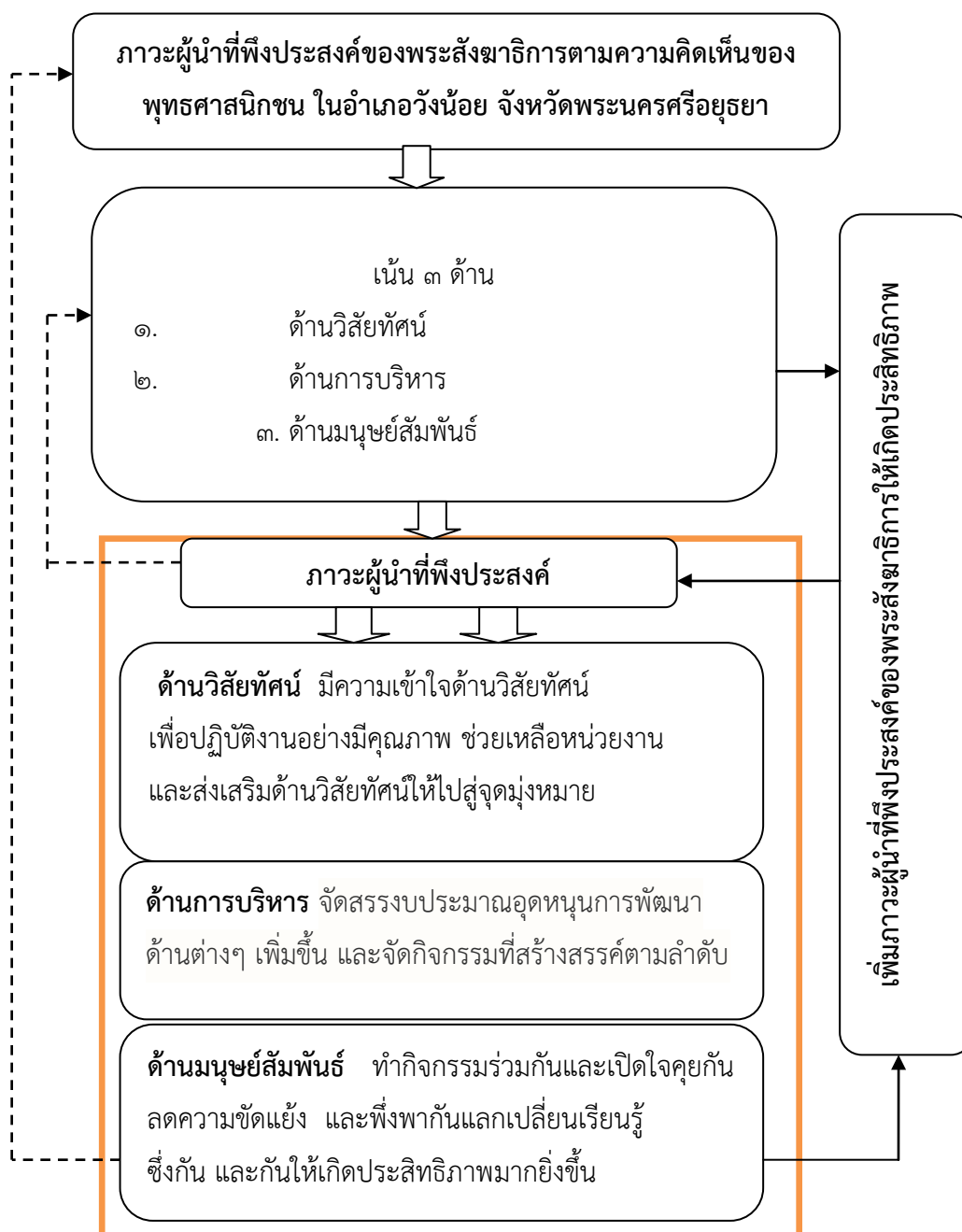

□ นางสาวปวีลลดา เนียมนิยม ครูโรงเรียนวัดห้วยจรเข้มะ วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕.

เป็นที่ปรึกษา การขอความช่วยเหลือไม่ได้ทำให้ศักดิ์ศรีของคุณหมดไป ดังนั้นจงอย่าอายที่จะถาม นำ
ที่ดีต้องไม่ยึดติดกับตำแหน่งและอำนาจ ผู้นำที่จะมดใจลูกน้องได้คือคนที่เข้าหาพวกเขา ร่วมเผชิญ
ปัญหา และฝ่าฟันไปพร้อมๆ กับพวกเขา ให้คำแนะนำพวกเขาในสิ่งที่เราเคยผ่านมา รวมทั้งยินดีใน
ความสำเร็จร่วมกับพวกเขา □

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ” ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาดังแผนภาพที่ ๔.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยได้เน้นเป็นหลักอยู่ ๓ ด้าน คือ

๑) ด้านวิสัยทัศน์ มี ภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา “มีความเข้าใจด้านวิสัยทัศน์ เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ช่วยเหลือหน่วยงานและส่งเสริมด้านวิสัยทัศน์ให้ไปสู่จุดหมาย”

๒)) ด้านการบริหาร มี ภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา “จัดสรรงบประมาณอุดหนุนการพัฒนา ด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น และจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ตามลำดับ”

๓) ด้านมนุษยสัมพันธ์ มี ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการตามความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา “ทำกิจกรรมร่วมกันและเปิดใจคุยกันลดความขัดแย้ง และฟังพากันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกันให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น”

ซึ่งแต่ละด้านนั้นมี ภาวะผู้นำ ที่พึงประสงค์ ของพระสังฆาธิการตาม ความคิดเห็น ของพุทธศาสนิกชน ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลสำเร็จจากการได้ดำเนินการในแต่ละด้านเหมือนกัน คือ อยู่ในระดับมาก

ฉะนั้น คนที่มีความเข้าใจด้านวิสัยทัศน์ เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ช่วยเหลือหน่วยงานและส่งเสริมด้านวิสัยทัศน์ให้ไปสู่จุดหมาย ควรจัดอบรมแก่ผู้นำให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงานที่รับผิดชอบและหาทุนไว้มานสนับสนุน ถวายความรู้และส่งเสริมให้เข้าใจทางด้านการบริหาร จัดสรรงบประมาณอุดหนุนการพัฒนาด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น มีการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ตามลำดับ มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อกันเพื่อปฏิบัติงานต่อหน้าที่ ส่งเสริมทำกิจกรรมร่วมกันและเปิดใจคุยกันลดความขัดแย้งและฟังพากันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้เกิดประสิทธิภาพ